

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

JD-PK-010	Allhankelaboritest tellitavad uuringud	Lk 1 (4)
Version 5		Kinnitatud patoloogiakeskuse juhtkonna otsusega (08.06.2023)
Koostajad: Kristi Laht, bioanalüütilise tegevuse juht; Martti Voogla, kvaliteedikoordineerija		

Allhankelaboritest tellitavad uuringud

Juhul, kui raviarst soovib tellida uuringut, mida ei ole „*Patoloogiakeskuse uuringute nimistus*“, **KD-PK-003-04**, edastab ta vastava tellimusega saatekirja ja vajadusel proovimaterjali patoloogiakeskusele. Saatekirjale peab olema märgitud Allhankelabori nimetus, kust soovitakse uuringut tellida või täidetud antud allhankelaborist tellitava uuringu saatekiri.

Allhankelaborist uuringu tellimisel lähtub tellija allhankelabori poolt kehtestatud nõuetest uuringumaterjali võtmisele, fikseerimisele, saatekirjale ja transpordile. Need on leitavad iga allhankelabori kodulehelt või vajaliku info puudumisel saab konsulteerida uuringut teostava arstiga.

Uuringumaterjali transportimiseks on soovitatav kasutada formaliini-, mõranemis- ja lekkekindlat proovinõud, mis on märgistatud patsiendi andmetega (nimekleepsuga). Lähtuvalt soovitud uuringust ja allhankelaborist saadud juhisteletuleb materjal fikseerida fiksaatoris, saata fikseerimata, preparaadiklaasile lõigatud lõiguga või parafiinlõikudena.

Uuringumaterjali transpordil peab olema tagatud materjali kõlblikkus uuringuteks ja ohutus nii proovimaterjali viijale kui ka ümbritsevale keskkonnale. Saatekirja ei transpordita andmekaitse nõudeid silmas pidades lahtiselt, vaid paigutatakse kileümbrisesse ja koos proovinõuga transpordikasti.

Allhankelaborisse saadetava histoloogilise/tsütoloogilise uuringumaterjali transport toimub läbi patoloogiakeskuse, välja arvatud juhul, kui on vaja kiiresti toimetada osakonnast fikseerimata/fikseeritud uuringumaterjal allhankelaborisse. Näiteks immunofluoresents (IF) uuring nahabioptaadist, hematopatoloogiline uuring lümfisõlmest, lihasbiopsiad. Sellisel juhul saadetakse saatekirja koopia või tehakse elektroonne tellimus patoloogiakeskusesse, kus see registreeritakse AS Ida-Tallinna Keskhaigla (edaspidi Haigla) infosüsteemi (*eHealth*) ja hiljem lisatakse allhankelaborist saabunud uuringu vastus.

Patoloogiakeskuse arstid tellivad SA Tartu Ülikooli Kliinikumi patoloogiakeskusest ja SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla patoloogiakeskusest neid immunohistokeemilisi uuringuid ning SA Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabori kliinilise geneetika keskusest molekulaargeneetilisi uuringuid, mida oma labor ei teosta. Lisaks tellitakse SA Tartu Ülikooli Kliinikumi patoloogiakeskusest neid histokeemilisi erivärvinguid (nt vase värving), mida meil endal ei ole mõttekas väikse mahu tõttu

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

JD-PK-010	Allhankelaboritest tellitavad uuringud	Lk 2 (4)
Versioon 5		Kinnitatud patoloogiakeskuse juhtkonna otsusega (08.06.2023)
Koostajad: Kristi Laht, bioanalüütilise tegevuse juht; Martti Voogla, kvaliteedikoordineerija		

ise kohapeal teostada. Tellimise aluseks on allhankelaborite kodulehtedel üleval olev saatekiri või allhankelabori poolt edastatud immunohistokeemiliste uuringute nimekiri. Juhul, kui uuring või osa uuringust on teostatud teises asutuses, siis esitavad patoloogiakeskuse arstid vastava informatsiooni ka uuringu vastuses vastava märkega, nt „immunohistokeemiline töötlus teostatud TÜKis“ või „uuring vastatud allhankelaboris TÜK/PERH töötaja (ees- ja perekonnanimi, ametikoht) poolt“. Vastuses jäävad eristatavaks oma laboris teostatud uuringu osad ning allhankelaboris teostatud uuringu osad. SA Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabori kliinilise geneetika keskuses teostatud ja patoloogiakeskuse vahendusel tellitud molekulaargeneetiliste uuringute vastused sisestab haigla infosüsteemi patoloogiakeskuse sekretär.

Uuringumaterjali saatmiseks **Tartu Ülikooli Kliinikumi (TÜK)** ja **Põhja-Eesti Regionaalhaigla (PERH)** laboritesse (E-R) peavad proovinõud uuringumaterjaliga olema kesklabori preanalüütika osakonnas tööpäeval kell 10.30. Hiljem võetud ja kohest kohaletoometamist nõudev uuringumaterjali transport tuleb tellida Ravi tn dispetšeri kaudu (tel. 6207015).

Parafiinplokkide ja preparaadiklaaside saatmisega teistesse asutustesse ja konsultatsiooniks teistesse patoloogia laboritesse tegeleb patoloogiakeskuse sekretär.

Agendia NV saadetakse molekulaargeneetilistele uuringutele (MammaPrint,) enamasti parafiinplokk. Juhul, kui uuringust jääb koematerjali parafiinplokki alles, saadetakse see tagasi patoloogiakeskusesse. Olukorras, kus ei ole võimalik saata parafiinplokki, siis tuleb lõigata tellija poolt kehtestatud nõudeid jälgides vajalik kogus ühe parafiinlõiguga preparaadiklaase. Tihe koostöö on raviarsti ja patoloogi vahel, kes täidavad vajalikud saatekirjad. Tellimuse algatab raviarst (onkoloog), selle eelnevalt patsiendiga kooskõlastades. Patoloog vastutab vajaliku kude sisaldava parafiinploki või adekvaatse koelõiguga preparaadiklaaside saatmise eest. Transpordi organiseerib kullerfirma vahendusel patoloogiakeskuse sekretär.

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

JD-PK-010	Allhankelaboritest tellitavad uuringud	Lk 3 (4)
Version 5		Kinnitatud patoloogiakeskuse juhtkonna otsusega (08.06.2023)
Koostajad: Kristi Laht, bioanalüütilise tegevuse juht; Martti Voogla, kvaliteedikoordineerija		

Allhankelabor	Tellitava uuringu nimetus	Uuritav materjal	Tellijä	Märkus
SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Patoloogiateenistus	Immunohisto-keemilised uuringud	Parafiinplokk	Patoloogiakeskuse arst	Labori poolt koostatud saatekiri
	Histokeemilised erivärvingud	Parafiinplokk	Patoloogiakeskuse arst	Labori poolt koostatud saatekiri
SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Ühendlabor	Lihاسبiopsia uuringud	Lihاسبiopsia	Haigla raviarst	Saatekirja koopia patoloogiakeskusesse
	Trepaanbiopsia uuring	Trepaanbiopsia	Haigla raviarst	Saatekirja koopia patoloogiakeskusesse Kontakt: Ain Rähni tel.731 9321
SA TÜ Kliinikumi ühendlabor Kliinilise geneetika keskus	Somaatilised muutused tuumorikoest (NGS, FFPE) Mutatsioonid DNAs	Fikseeritud koelõigud: 6–10 värskelt lõigatud 10 µm paksust koelõiku, neist 2–3 lõiku ühes 1,5 mL katsutis	Onkoloog, patoloogiakeskuse arst	Saatekiri labori kodulehel
	B-lümfotsüütide klonaaalsuse määramine	Fikseeritud koelõigud: 6–10 värskelt lõigatud 10 µm paksust koelõiku, neist 2–3 lõiku ühes 1,5 mL katsutis	Patoloogiakeskuse arst	Saatekiri Geneetika ja personaalmeditsiini kliiniku kodulehelt
	T-lümfotsüütide klonaaalsuse määramine	Fikseeritud koelõigud: 6–10 värskelt lõigatud 10 µm paksust koelõiku, neist 2–3 lõiku ühes 1,5 mL katsutis	Patoloogiakeskuse arst	Saatekiri Geneetika ja personaalmeditsiini kliiniku kodulehelt

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

JD-PK-010	Allhankelaboritest tellitavad uuringud	Lk 4 (4)
Version 5		Kinnitatud patoloogiakeskuse juhtkonna otsusega (08.06.2023)
Koostajad: Kristi Laht, bioanalüütilise tegevuse juht; Martti Voogla, kvaliteedikoordineerija		

Allhankelabor	Tellitava uuringu nimetus	Uuritav materjal	Tellijä (maksja)	Märkus
Põhja-Eesti Regionaalhaigla Patoloogiakeskus	Histoloogiline uuring nahabioptaadist	Naha bioptaat	Raviarst	Raviarst soovib nahapatoloogia diagnostikale spetsialiseerunud patoloog Triin Ermi hinnangut
	Immunofluoresents (IF) uuring			
	Voolutsütomeetri- lised uuringud	Histoloogiline ja tsütoloogiline materjal	Patoloogia- keskuse arst, Haigla raviarst	Saatekiri PERHi kodulehel
	Immunohisto- keemiline uuring	Parafiinplokk	Patoloogia- keskuse arst	Saatekiri PERHi kodulehel
Agendia NV	Molekulaargeneeti- lised uuringud	Parafiinplokk		MammaPrint

Allikad

„Patoloogiakeskuse uuringute nimistus“, **KD-PK-003-04**